

VELIN

VELIN Richtlijn[©] nr. 2013/2

Beoordelen ruimtelijke situatie bij leidingen
in het kader van het Bevb

VERENIGING VAN LEIDINGEIGENAREN IN NEDERLAND

INLEIDING

De in deze richtlijn weergegeven uitgangspunten betreffende de beoordeling van ruimtelijke situaties bij leidingen. De richtlijn dient om in het kader van het Bevb bestaande en nieuwe ruimtelijke situaties nabij leidingen te kunnen beoordelen. Binnen VELIN, in de werkgroep Bevb, zijn deze uitgangspunten aan de hand van praktijkvoorbeelden uitvoerig besproken en is besloten tot het opstellen van deze richtlijn. Als niet aan de uitgangspunten kan worden voldaan kan er sprake zijn van een te saneren situatie.

De in deze richtlijn beschreven uitgangspunten zijn mogelijk niet altijd conform de letter van het Bevb maar, naar de mening van VELIN, wel conform de geest van het Bevb. Bovendien sluiten de uitgangspunten beter aan bij de in de loop der jaren ontstane praktijk situaties. VELIN streeft ernaar om een voor de gehele branche acceptabele werkwijze te verkrijgen. Daarmee wil VELIN duidelijkheid scheppen naar haar leden, gemeenten, maar ook naar I&M.

Het kan echter goed mogelijk zijn dat de betrokken gemeenten er een andere mening op na houden. VELIN houdt echter vast aan de uitgangspunten zoals beschreven in deze richtlijn totdat jurisprudentie tot een andere interpretatie dwingt dan wel er argumenten naar voren worden gebracht die tot andere inzichten leiden met gewijzigde uitgangspunten. Mocht dat het geval zijn dan kan men dit in de documentcontrole die bij deze VELIN richtlijn is toegevoegd terug vinden.

Inhoud

1. Definities (beperkt) kwetsbare objecten
2. Bouwwerken binnen de belemmeringsstrook
3. Kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten binnen de PR 10-6/jaar contour
4. Woonbebouwing; definitie 1 ha en PR knelpunt
5. Lintbebouwing
6. Campings, recreatieterreinen, sportterreinen, evenemententerreinen
7. Terreinen rond kwetsbare objecten zoals ziekenhuizen, bejaardentehuizen, scholen etc.
8. Afwijkende risico reducerende maatregelen

Appendix A

- **Bevb artikel 1**
- **Bevi artikel 1**

1. Definities (beperkt) kwetsbare objecten

- Relevante definities staan in:
 - Bevi artikel 1 lid 1 sub b (beperkt kwetsbare objecten)
 - Bevi artikel 1 lid 1 sub l (kwetsbare objecten)

Een uittreksel van de relevante artikelen is bijgevoegd in appendix A.

De begrippen beperkt kwetsbaar en kwetsbaar blijken in de praktijk moeilijk te hanteren begrippen. Wat de wetgever heeft bedoeld met deze begrippen is het volgende:

- Het gaat om de bescherming van mensen die verkeren in de buurt van een activiteit waar iets gedaan wordt met gevaarlijke stoffen. (produceren, opslaan, transport etc.) Er kan altijd iets misgaan met die activiteit (het risico) en dan moet de burger kunnen rekenen op een minimaal beschermingsniveau. Dat niveau is uitgedrukt middels de PR 10^{-6} /jaar contour.
- Naar mate er meer mensen permanent in een object verblijven, of dit soort objecten zijn meer gegroepeerd bij elkaar gesitueerd verschuift het karakter van een object van beperkt kwetsbaar naar kwetsbaar. Met name aantal en verblijfsduur zijn hier belangrijke criteria. De grens tussen beperkt kwetsbaar en kwetsbaar ligt bij 50 personen. Daaronder is het doorgaans beperkt kwetsbaar, daarboven kwetsbaar. In de regelgeving is hier soms direct rekening mee gehouden door het getal van 50 personen aan te geven, soms indirect waarbij 50 personen is afgeleid van het bruto vloeroppervlak.
- Een andere grens tussen beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten is de 1 ha-grens. Verspreid liggende woningen, woonwagens en woonschepen, normaliter kwetsbare objecten, worden vanwege hun verspreide ligging toch als beperkt kwetsbare objecten beschouwd, mits er maar niet meer van zijn dan 2 per ha. (zie verder bij 4 woningbouw)
- De overheid wil voorkomen dat grote groepen mensen in de nabijheid van een risicovolle activiteit verblijven. Daarvoor is het begrip GR geïntroduceerd. Naarmate bepaalde groepen mensen fysiek of psychisch kwetsbaarder zijn zoals kinderen, ouderen, zieken, gehandicapten (beperkt zelfredzamen) verdienen deze meer bescherming dan zelfredzame mensen. Objecten waar deze categorie mensen in verblijven zijn per definitie kwetsbaar.
- Het is niet altijd direct duidelijk of een object nu beperkt kwetsbaar is of kwetsbaar. Daarnaast kunnen in de loop der tijd veranderingen plaatsvinden in de bestemming van een object, aantallen mensen die daar verblijven of een veranderende omgeving. Om hier soepel mee om te kunnen gaan hebben gemeenten de bevoegdheid gekregen om een beperkt kwetsbaar object te behandelen als een kwetsbaar object. Daarbij moet wel gehandeld worden naar de bedoeling van de wetgever en zal per geval afhankelijk van de omstandigheden moeten worden beoordeeld door gemeenten. Van een kwetsbaar object een beperkt kwetsbaar object maken zal overigens minder snel voorkomen. Bij gemixte objecten, bijv. een complex met kleine kantoren en woningen moet uitgegaan worden van de meest kwetsbare functie, dat is in dit geval wonen en daarmee wordt het een kwetsbaar object.

Overigens vallen lang niet alle objecten onder de werking van het Bevb of Bevi. Enkele voorbeelden:

- Objecten die behoren bij een risicobedrijf zoals een bedrijfskantine, leslokalen, kantoor, bedrijfswoning. Voorwaarde is dat ze op het bedrijfsterrein moeten staan.
- Losstaande schuurtjes, kippenhokken, opslagloodsen etc. dus objecten waar normaal gesproken geen mensen gedurende langere tijd in verblijven.

Bij situaties die niet specifiek benoemd zijn moet gezocht worden naar een vergelijkbare wel beschreven situatie. VELIN kan adviseren bij het maken van de juiste keuze.

Voorbeeld: Een stationsgebouw is qua gebruik door mensen vergelijkbaar met een winkel. Het kenmerk is dat er continu mensen aanwezig zijn maar de individuen verblijven maar een korte tijd op de locatie. Het hangt van het gebruik en de grootte van het station af of het een beperkt kwetsbaar object is (bijv. een klein station zoals station Ede) of een kwetsbaar object (bijv. een groot en druk station zoals CS Utrecht).

2. Bouwwerken binnen de belemmeringsstrook / risicocontour

Deze bestaan in vele soorten en maten. Soms werden objecten gedoogd. Onder het Bevb dient men hier bewuster mee omgaan. Dit komt omdat het Bevb in principe uitgaat van een obstakelvrije belemmeringsstrook. Zodoende wordt de leiding beschermd tegen allerlei, voor de leiding potentieel gevaarlijke activiteiten en daardoor biedt het Bevb ook bescherming aan de directe omgeving waarin de leiding zich bevindt.

Het Bevb zegt alleen iets over nieuwe situaties.

- Bestaande situaties mogen in stand blijven, mits kwetsbare objecten maar niet binnen de PR 10^{-6} /jaar contour vallen.
- Voor nieuwe beperkte en kwetsbare objecten geldt o.g.v. art. 14 Bevb dat deze in principe niet zijn toegestaan binnen de belemmeringsstrook.
- Middels een omgevingsvergunning (voorheen aanlegvergunning) kan de gemeente (B&W) o.g.v. art. 14 lid 3 Bevb een ontheffing verlenen voor het oprichten van beperkt kwetsbare objecten.
- De omgevingsvergunning mag niet verleend worden voor het oprichten van een kwetsbaar object binnen de belemmeringsstrook.
- De omgevingsvergunning mag wel verleend worden voor het oprichten van een beperkt kwetsbaar object binnen de belemmeringsstrook. Een dergelijke vergunning zal door B&W van de gemeente kunnen worden verleend, mits goed gemotiveerd. Het ministerie van I&M heeft echter liever geen beperkt kwetsbare bestemmingen in belemmerde stroken.

VELIN hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

1. Bestaande bouwwerken (schuren, loodsen, stallen, carports etc.) en kwetsbare objecten mogen binnen de belemmeringsstrook worden gedoogd mits de integriteit van de leiding niet in gevaar is of komt en er normaal beheer van en onderhoud aan de leiding kan worden uitgevoerd. Het verdient aanbeveling om te stimuleren dat die bouwwerken zo mogelijk, en zo nodig op termijn, worden weggehaald en erop toe te zien dat ze niet worden uitgebreid.
2. Nieuwe bouwwerken als bedoeld in het Bevb worden niet meer binnen de belemmeringsstrook toegestaan. Daar waar de situatie zich voordoet, zorgen dat bestaande bouwwerken uit de belemmeringsstrook verwijderd worden.
3. Uitzondering en kunnen worden toegestaan mits aan alle onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
 - a. de gemeente instemt met de plaatsing van het bouwwerk in de belemmeringsstrook; hierbij dient dan ten minste:
 - in het bestemmingsplan de bevoegdheid opgenomen zijn om bij omgevingsvergunning bouwwerken in de belemmeringsstrook toe te staan
 - het bouwwerk geen kwetsbaar object zijn.
 - b. de veiligheid van de leiding is niet in het geding

- c. voor leidingen met een normale diepteligging tussen 0,6 en 5 meter:
 - de leiding ten minste vanaf 1 zijde bereikbaar is
 - aan de leiding en leidingstrook normaal beheer en onderhoud kan worden uitgevoerd
 - d. de kosten van het niet toestaan van het bouwwerk in de belemmeringenstrook zeer hoog zijn. In dat geval is nader overleg over de uitzonderingssituatie vaak noodzakelijk.
4. Betreffende tuinbouwkassen:
- a. Bestaande situaties: geen wijziging. Bestaande tuinbouwkassen mogen boven de leiding blijven staan. De bestemming mag echter niet veranderen in bijvoorbeeld een tuincentrum (winkel) omdat daardoor een nieuwe bestemming ontstaat die kwetsbaar is van aard en die dus is niet toegestaan binnen de belemmeringenstrook.
 - b. Nieuwe bestemmingsplannen: het hangt ervan af hoe de tuinbouwkas wordt bestemd nl. als kwetsbare of als beperkt kwetsbare bestemming. Het verdient aanbeveling om het kweekgedeelte als beperkt kwetsbaar aan te (laten) merken mits de verblijfsruimten buiten de belemmeringen- strook staan.
De gemeente zal in veel gevallen evenwel het bestaande bestemmingsplan moeten aanpassen om de uitbreiding mogelijk te maken of, indien het vigerende bestemmingsplan het toelaat, een omgevingsvergunning voor de activiteit "bouwen" (voorheen bouwvergunning) dienen te verlenen. Het verdient aanbeveling om reeds in een vroeg stadium invloed aan te wenden ten einde kassenbouwplannen dusdanig aangepast te krijgen dat de aanwezige leidingen ingepast worden. Daarbij verdient het de voorkeur dat de kassen niet boven de leiding geplaatst worden.

3. Kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten binnen de PR 10⁻⁶/jaar contour

VELIN hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

1. Bestaande situaties
 - a. Kwetsbare objecten zijn niet toegestaan binnen de PR 10⁻⁶/jaar contour. In situaties waar er toch kwetsbare objecten binnen de PR 10⁻⁶/jaar contour staan moeten vóór 1 januari 2014 de PR 10⁻⁶/jaar contouren worden verkleind door het nemen van risico reducerende maatregelen.
 - b. Geprojecteerde kwetsbare objecten (dus objecten die nog niet bestaan maar waarvoor uiterlijk op 31-12-2010 een bouwmogelijkheid in het bestemmingsplan is opgenomen) zijn niet toegestaan binnen de PR 10⁻⁶/jaar. Hier geldt de verplichting dat het risico uiterlijk 3 jaar na realisatie van het object tot onder de norm moet zijn teruggebracht.
 - c. Beperkt kwetsbare objecten binnen een bestaande PR 10⁻⁶/jaar contour kunnen worden gedoogd en hoeven niet te worden gesaneerd.
2. Nieuwe situaties (hieronder wordt verstaan een situatie die niet past binnen het vigerende bestemmingsplan en waarvoor dus een bestemmingsplanwijziging nodig is)
 - a. Kwetsbare objecten zijn niet toegestaan binnen een bestaande PR 10⁻⁶/jaar contour.
 - b. Beperkt kwetsbare objecten binnen een bestaande PR 10⁻⁶/jaar contour zijn niet verboden in het Bevb, dus is geen actie nodig tegen dergelijke plannen. Overigens heeft de rijksoverheid wel bezwaar tegen het bouwen van beperkt kwetsbare objecten binnen een bestaande PR 10⁻⁶/jaar contour. Het is dus te verwachten dat er door de IL&T of door de provincie zienswijzen tegen dergelijke plannen worden ingediend.

4. Woonbebouwing; definitie 1 ha en PR knelpunt

Bij woonbebouwing wordt onderscheid gemaakt tussen beperkt kwetsbaar en kwetsbaar op basis van o.a. het aantal woningen, woonwagens en woonschepen dat binnen 1 ha aanwezig is. Pas

wanneer er sprake is van meer 2 van dergelijke objecten binnen 1 ha. zijn het kwetsbare objecten.

VELIN hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

1. Definitie "1 hectare":
 - a. Onder 1 ha verstaan we een vierkant van 100 x 100 meter of een cirkel met een oppervlak van 1 ha, dus met een diameter van 113 meter. Er wordt dus niet met langgerekte vormen (bijvoorbeeld een rechthoek van 50 x 200 meter) gewerkt.
 - b. Het vierkant of de cirkel moet zo gekozen worden dat er zoveel mogelijk woningen in dat vierkant of in die cirkel vallen. Het gaat hierbij om gebouwen waar mensen verblijven. Schuren, stallen en garages tellen niet mee
 - c. Het vierkant kan in alle richtingen gedraaid zijn; het hoeft dus bijv. niet per se noord-zuid of oost-west georiënteerd te zijn.
2. PR knelpunt:
 - a. Als van een woonwijk minstens 1 woning binnen de PR 10^{-6} /jaar contour ligt, is er sprake van een PR knelpunt. Overigens zullen dat vaak situaties zijn waar het PR ter plaatse van die woning nauwelijks hoger dan 10^{-6} /jaar is.
 - b. De gevel van een woning is maatgevend voor de vraag of een woning binnen de PR 10^{-6} /jaar ligt. Hierbij geldt het principe "op de contour = in de contour".
3. Woonflats zijn altijd een kwetsbaar object en ook woongemeenschappen die in één gebouw wonen.

5. Lintbebouwing

VELIN hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

1. Lintbebouwing wordt in het Bevb aangemerkt als "beperkt kwetsbaar".
2. Kenmerk van lintbebouwing zijn:
 - a. Het gaat om bebouwing met woningen, geen schuren, kippenhokken etc.
N.B. Scholen, bejaardentehuizen, flats etc. kunnen hier niet onder vallen, want dat blijven ook in lintbebouwing kwetsbare objecten.
 - b. De bebouwing vormt een dun lint van bijv. 1 woning dik langs een weg, spoor, kanaal, vaart, rivier of dijk.
N.B. De woningen hoeven niet per se op één rooilijn te liggen.
3. De leiding kruist de weg, spoor, kanaal, vaart, rivier, dijk waarlangs de bebouwing staat met een hoek tussen 90° en 45° .
4. Voor bestaande woningen in een lintbebouwing geldt:
 - a. De woningen mogen binnen de belemmeringsstrook staan conform Hfst. 2 punt 3.
Deze situaties dienen te worden geregistreerd als "afwijking in tracé".
 - b. De woningen mogen binnen een bestaande PR 10^{-6} /jaar contour staan.
5. Voor nieuwe woningen in een lintbebouwing geldt:
 - a. Er mogen geen nieuwe woningen binnen de belemmeringsstrook worden gebouwd.
 - b. Het Bevb verbiedt niet de bouw van nieuwe beperkt kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} /jaar contour, maar als eerder opgemerkt zal I&M er meestal tegen zijn. VELIN adviseert om niet binnen de PR 10^{-6} /jaar contour te laten bouwen, met verwijzing naar I&M en IL&T. Zo nodig zullen maatregelen getroffen dienen te worden om de PR 10^{-6} /jaar contour te verkleinen.
 - c. Wees voorts alert op situaties waar door de bouw van woningen het lintkarakter verdwijnt. Dan zou het lint veranderen in een woonwijk, worden de woningen ineens allemaal (dus ook de bestaande) kwetsbaar en dan gelden er dus andere regels.

6. Campings, recreatieterreinen, sportterreinen, evenemententerreinen

A. Het terrein

Het begrip terrein verdient enige toelichting. Normaliter gaan Bevi en dus Bevb uit van een objectbenadering. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de aard van de bestemming van het object: kwetsbaar of beperkt kwetsbaar. Voor dit type terreinen heeft I&M niet gekozen voor de objectbenadering maar voor de terreinbenadering. Dit houdt in dat niet de objecten maar de terreinen zelf bepalend zijn hetgeen betekent dit type terreinen in zijn geheel als kwetsbaar bestempeld worden als daar meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen verblijven.

Soms is niet echt duidelijk wat nu precies bij voornoemde terreinen behoort. Daarnaast kan er onduidelijkheid zijn over hoe het gebruik is geregeld, bijv. hoeveel kampeerders of welke kampeermiddelen zijn toegestaan.

Bepalend voor de vraag welk grondgebied moet worden gezien als kampeer- recreatie-, sport- of evenemententerrein is de omschrijving ervan in het bestemmingsplan. M.a.w. het moet als zodanig bestemd zijn wil het er onder vallen. Als het terrein, of delen daarvan, niet duidelijk bestemd is dan gaat VELIN ervan uit dergelijke stukken grond niet onder het Bevb vallen of op z'n minst beperkt kwetsbaar zijn, tenzij de gemeente uitdrukkelijk aangeeft dat er meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen mogen verblijven. Er moet hierover dus informatie bij de gemeenten worden opgevraagd, tenzij uit het feitelijk gebruik al duidelijk is dat het om een kwetsbaar terrein gaat.

Volgens de definitie in het Bevi/Revi zijn terreinen als geheel dus een kwetsbaar object indien daar meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen verblijven of als het terrein als kwetsbaar is bestempeld in het bestemmingsplan. Dat betekent dat er volgens het Bevb op de kwetsbare terreinen geen groepsruimten als kantines, kleedruimten, kampwinkels, informatiecentra e.d. binnen de belemmeringenstrook van de leiding mogen staan. VELIN vindt overigens wel dat de vaak hoge kosten van het oplossen van dergelijke situaties in het algemeen niet opwegen tegen de doorgaans beperkte risico's. Dit kan nog aanleiding geven tot toekomstige discussies.

Vooralsnog hanteert VELIN de volgende uitgangspunten:

1. Campings, recreatieterreinen, sportterreinen, evenemententerreinen zijn als kwetsbaar of als beperkt kwetsbaar aan te merken indien:
 - a. Op het terrein meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen kunnen verblijven (= kwetsbaar).
 - b. Het terrein in het bestemmingsplan beschreven is als kwetsbaar of als beperkt kwetsbaar.
2. Het is belangrijk dat het terrein op de juiste manier in een nieuw bestemmingsplan bestemd wordt. Men dient er bij gemeenten op aan te dringen om dergelijke terreinen goed in wijzigingen van bestemmingsplannen te laten bestemmen. Er zijn dan twee mogelijkheden:
 - a. Verzoeken om een aanpassing van het bestemmingsplan voor dit terrein naar "beperkt kwetsbaar" zodat een nieuwe leiding toch aangelegd kan worden of een nieuw terrein boven een bestaande leiding kan worden aangelegd.
 - b. Verzoeken om de leiding inclusief bijbehorende belemmeringenstrook te voorzien van een dubbelbestemming "leiding product xxx en bijv. groen" als de feitelijke situatie dit toelaat en de terreineigenaar en gemeente hieraan mee willen werken.

3. Indien kwetsbaar:
 - a. Voor een bestaande situatie:
 - geen PR 10-6/jaar contour op het terrein
 - belemmeringenstrook: toegestaan op het terrein
 - b. Voor een nieuwe situatie:
 - geen PR 10-6/jaar contour op het terrein
 - belemmeringenstrook: niet toegestaan op het terrein; zie ook punt A.2 en punt A.7.
4. Indien beperkt kwetsbaar:
 - a. Voor een bestaande situatie:
 - PR 10-6/jaar contour op het terrein is toegestaan
 - belemmeringenstrook: toegestaan op het terrein
 - b. Nieuwe situatie:
 - geen PR 10-6/jaar contour op het terrein
 - belemmeringenstrook: toegestaan op het terrein
5. Geen grote tenten voor evenementen, wel tourcaravans en gezinstenten binnen de belemmeringenstrook toegestaan.
6. Bestaande situaties waar er stacaravans binnen de belemmeringenstrook staan worden gedoogd en dus niet gesaneerd.
7. Eventuele RTL schema's (straatpotten) dienen vrij gehouden te worden van alle objecten, ook tenten en tourcaravans.
8. Er worden geen nieuwe leidingen aangelegd onder terreinen die als "kwetsbaar" in het bestemmingsplan zijn beschreven.
 Van de overheden wordt wel verwacht dat deze eveneens geen nieuwe kampeer-recreatie-, sport- of evenemententerreinen toestaan in de beoogde SVB- leidingstroken en bijbehorende zoekgebieden. Het is aan IL&T en aan I&W om hier op toe te zien. VELIN adviseert om in voorkomende gevallen melding aan de IL&T en aan I&W te doen.

B. Bij het terrein behorende gebouwen.
 (Kantine/kleedruimte/verblijfsruimte/kampwinkel/informatiecentrum etc.)

Kantines etc. verblijfsruimten bij kampeer, recreatie- en sportterreinen vallen onder de categorie Bevi artikel 1 lid b onderdeel h indien als beperkt kwetsbaar beschreven in het bestemmingsplan dan wel onder lid l onderdelen c en d indien als kwetsbaar beschreven in het bestemmingsplan.

VELIN hanteert de volgende uitgangspunten:

1. Kantines etc. worden gezien als kwetsbare objecten tenzij anders bestempeld in het bestemmingsplan of tenzij het feitelijk gebruik tot een andere conclusie leidt.
2. Behandeling van de objecten als hiervoor beschreven bij de punten 6.A. 2 en 6.A.3

7. Terreinen rond ziekenhuizen, bejaardentehuizen, scholen etc.

In het Bevb wordt bij de definitie van kwetsbare objecten verwezen naar het Bevi, waarin v.w.b. de begrenzing van PR 10-6/jr contouren verwezen wordt naar het Revi. Daarin wordt bij kwetsbare objecten zoals ziekenhuizen, bejaardentehuizen uitgegaan van het gebied dat bestemd is voor het verblijf van zieken, ouderen, minderjarigen etc. Dat betekent dat als bijvoorbeeld de tuin van het bejaardentehuis bestemd is voor het verblijf van de bejaarden, ook deze tuin tot het kwetsbare object gerekend wordt. Dan mag er dus geen PR 10-6/jaar contour in de tuin liggen en mag volgens het Bevb in nieuwe situaties de tuin niet in de belemmeringenstrook van de leiding komen te liggen. De terreinsituatie wordt net zo behandeld als campingterreinen etc. die als kwetsbaar zijn bestempeld (Hfst. 6).

VELIN hanteert de volgende uitgangspunten:

1. Alleen als het terrein bestemd is (dus het staat in het bestemmingsplan) voor het verblijf van de zieken, bejaarden, scholieren etc. is het terrein een kwetsbaar object.
2. Behandeling van de PR 10-6/jaar contour en de belemmeringenstrook als in Hfst. 6.A. punt 3 en punt 7.
3. Brandweeradvis: VELIN gaat niet mee in de eis van de brandweer om nieuwe kwetsbare bestemmingen met beperkt zelfredzame bewoners buiten de 100% of 1% letaliteitafstanden te realiseren, of leidingen op die afstand van dergelijke bestaande objecten aan te leggen; zo'n eis kan niet aan het Bevb worden ontleend.

8. Afwijkende risicoreducerende maatregelen

Officieel toepasbare risico reducerende maatregelen (RRM) zijn beschreven in de Handleiding risicoberekeningen Bevb. De hierin omschreven RMM zijn goedgekeurd door het RIVM. Mocht er discussie ontstaan over de risico reducerende waarde van de maatregelen dan kan verwezen worden naar deze Handleiding. Omdat beschrijving van de maatregelen in de Handleiding risicoberekeningen Bevb niet altijd even duidelijk zijn of zo strikt zijn dat alternatieven niet mogelijk lijken, heeft VELIN ook eigen richtlijnen ontwikkeld bijv. over beschermplaten. Raadpleeg hiervoor de VELIN Website.

Om ingeval van nog niet toegepaste of alternatieve of afwijkende RRM op hun risico reducerende waarde te beoordelen raadt VELIN aan om de volgende werkwijze toe te passen, daarbij rekening houdend met de "geest" van de RRM in de Handleiding risicoberekeningen Bevb:

1. Onderzoek of de toe te passen RRM al eerder binnen VELIN verband zijn toegepast en zo ja, neem dan de aanbevolen risico reducerende waarde over.

Zo niet:

2. Beoordeel kritisch welk effect de wetgever beoogd heeft met de Handleiding risicoberekeningen Bevb welke het meest lijkt op de toe te passen RRM.
3. Beoordeel in hoeverre de toe te passen RRM afwijkt van de Handleiding-RRM
4. Maak een onderbouwde inschatting van de risico reducerende waarde van de toe te passen RRM.
5. Beschrijf de voorgestelde RRM en de relatie met de Handleiding-RRM en geef een motivatie waarom de voorgestelde risico reducerende waarde acceptabel is.
6. Stem dit binnen VELIN verband af zodat e.e.a. in richtlijnen kan worden vastgelegd of bestaande richtlijnen kunnen worden aangepast.

NB. Let op eenduidigheid van de maatregelen, de beschrijving, de risico reducerende waarde en de motivering en zorg voor een goede archivering.

Appendix A

Besluit externe veiligheid buisleidingen

Artikel 1

1. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

beperkt kwetsbaar object:

- a. object als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit externe veiligheid inrichtingen of
- b. lintbebouwing voor zover deze loodrecht of nagenoeg loodrecht is gelegen op de contouren van het plaatsgebonden risico van een buisleiding;

bestemmingsplan: bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening;

buisleiding: leiding bestemd of gebruikt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, met de daarbij behorende voorzieningen;

exploitant: verantwoordelijke voor de aanleg, het beheer, het gebruik en het onderhoud van een buisleiding;

geprojecteerd kwetsbaar object: nog niet aanwezig kwetsbaar object dat op grond van het voor het desbetreffende gebied geldende bestemmingsplan toelaatbaar is;

gevaarlijke stoffen: stoffen die ingevolge artikel 2, eerste lid, zijn aangewezen;

groepsrisico: cumulatieve kansen per jaar per kilometer buisleiding dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een buisleiding en een ongewoon voorval met die buisleiding;

invloedsgebied: gebied waarin personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico van de buisleiding tot de grens waarop de letaliteit van die personen 1% is;

kwetsbaar object: object als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel I, van het Besluit externe veiligheid inrichtingen;

plaatsgebonden risico: risico op een plaats nabij een buisleiding, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die bepaalde plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met die buisleiding;

ramp: ramp of zwaar ongeval als bedoeld in artikel 1 van de Wet veiligheidsregio's;

wet: Wet milieubeheer.

2. In dit besluit wordt onder een bestemmingsplan mede begrepen een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 of 3.28 van de Wet ruimtelijke ordening, met dien verstande dat bij een inpassingsplan van een provincie onderscheidenlijk het Rijk voor «burgemeester en wethouders» wordt gelezen «gedeputeerde staten» onderscheidenlijk «Onze Minister».

Besluit externe veiligheid inrichtingen

Artikel 1

1. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. ADR: op 30 september 1957 te Genève totstandgekomen Europese Overeenkomst betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg;
- b. beperkt kwetsbaar object:
 - a.
 - 1°. verspreid liggende woningen, woonschepen en woonwagens van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen, woonschepen of woonwagens per hectare, en
 - 2°. dienst- en bedrijfswoningen van derden;
 - b. kantoorgebouwen, voorzover zij niet onder onderdeel I, onder c, vallen;
 - c. hotels en restaurants, voorzover zij niet onder onderdeel I, onder c, vallen;

- d. winkels, voorzover zij niet onder onderdeel I, onder c, vallen;
- e. sporthallen, sportterreinen, zwembaden en speeltuinen;
- f. kampeerterrainen en andere terreinen bestemd voor recreatieve doeleinden, voorzover zij niet onder onderdeel I, onder d, vallen;
- g. bedrijfsgebouwen, voorzover zij niet onder onderdeel I, onder c, vallen;
- h. objecten die met de onder a tot en met e en g genoemde gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag gedurende welke personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval, voorzover die objecten geen kwetsbare objecten zijn, en
- i. objecten met een hoge infrastructurele waarde, zoals een telefoon- of elektriciteitscentrale of een gebouw met vluchtleidingsapparatuur, voorzover die objecten wegens de aard van de gevaarlijke stoffen die bij een ongeval kunnen vrijkomen, bescherming verdienen tegen de gevolgen van dat ongeval;
- c. brandbare gevaarlijke stof: gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof die met lucht van normale samenstelling en druk onder vuurverschijnselen blijft reageren, nadat de bron die de ontsteking heeft veroorzaakt, is weggenomen;
- d. externe veiligheid: kans om buiten een inrichting te overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is;
- e. geprojecteerd beperkt kwetsbaar object: nog niet aanwezig beperkt kwetsbaar object dat op grond van het voor het desbetreffende gebied geldende bestemmingsplan toelaatbaar is;
- f. geprojecteerd kwetsbaar object: nog niet aanwezig kwetsbaar object dat op grond van het voor het desbetreffende gebied geldende bestemmingsplan toelaatbaar is;
- g. gevaarlijke stof:
 - a. stof die of preparaat dat bij of krachtens het Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen en preparaten is ingedeeld in een categorie als bedoeld in artikel 9.2.3.1, tweede lid, van de Wet milieubeheer, of
 - b. gevaarlijke stof als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen;
- h. gevaarlijke afvalstof: gevaarlijke afvalstof als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de wet, voorzover die afvalstof een of meer eigenschappen, genoemd in artikel 4, tweede lid, onderdelen a tot en met c, e en f, van de Regeling Europese afvalstoffenlijst bezit;
- i. grenswaarde: grenswaarde als bedoeld in artikel 5.1, derde lid, van de wet ten aanzien van het niveau van het plaatsgebonden risico;
- j. groepsrisico: cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is;
- k. invloedsgebied: gebied waarin volgens bij regeling van Onze Minister gestelde regels personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico;
- l. kwetsbaar object:
 - a. woningen, woonschepen en woonwagens, niet zijnde woningen, woonschepen of woonwagens als bedoeld in onderdeel b, onder a;
 - b. gebouwen bestemd voor het verblijf, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag, van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten, zoals:
 - 1°. ziekenhuizen, bejaardenhuizen en verpleeghuizen;
 - 2°. scholen, of
 - 3°. gebouwen of gedeelten daarvan, bestemd voor dagopvang van minderjarigen;
 - c. gebouwen waarin doorgaans grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn, waartoe in ieder geval behoren:
 - 1°. kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1500 m² per object, of
 - 2°. complexen waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak meer dan 1000 m² bedraagt en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2000 m² per winkel, voorzover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd, en
 - d. kampeer- en andere recreatieterrainen bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen;
- m. Onze Minister: Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;
- n. opslagvoorziening: voorziening bestemd voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen of verpakte gevaarlijke afvalstoffen;

- o. plaatsgebonden risico: risico op een plaats buiten een inrichting, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is;
 - p. ramp: ramp als bedoeld in artikel 1 van de Wet veiligheidsregio's;
 - q. richtwaarde: richtwaarde als bedoeld in artikel 5.1, derde lid, van de wet ten aanzien van het niveau van het plaatsgebonden risico;
 - r. wet: Wet milieubeheer;
 - s. woning: gebouw of gedeelte van een gebouw dat voor bewoning is bestemd;
 - t. woonschip: schip dat voor bewoning is bestemd, en
 - u. woonwagen: woonwagen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht.
2. Kwetsbare objecten of beperkt kwetsbare objecten die behoren tot een inrichting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdelen a tot en met h, worden voor de toepassing van dit besluit, behoudens de artikelen 12 en 13 en de artikelen 15 en 16, voorzover de artikelen 15 en 16 betrekking hebben op het groepsrisico, niet beschouwd als kwetsbare onderscheidenlijk beperkt kwetsbare objecten.

Document controle:

- 1) Versie 1: maart 2013
- 2) Versie 2: augustus 2018

Disclaimer:

De toepassing van deze richtlijn is voor eigen risico.

© Copyright februari 2013. Alle rechten voorbehouden.

VELIN

VERENIGING VAN LEIDINGEIGENAREN IN NEDERLAND

Reitseplein 1 | 5037 AA Tilburg | Postbus 4076 | 5004 JB Tilburg
T +31 (0)13-59 44 767 | E info@velin.nl | W www.velin.nl